

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Jezus jest z nami” nr AZ-13-01/12-KI-4/13
zgodnego z programem nauczania „W rodzinie dzieci Bożych” nr AZ-1-01/12

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- ◆ opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- ◆ uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
2. Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak podręcznika
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych
5. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Inscenizacje,	<ul style="list-style-type: none"> wiele razy pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie 			

gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.)	zadania • przejawia postawę apostołską	unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			
---	---	---	--	--	--	--

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

Dział	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Oczekujemy na przyjście Pana Jezusa	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady obecności Boga pośród nas • wskazuje w podręczniku tekst biblijny Mt 18,20 • stwierdza, że Pan Jezus posyła swoich uczniów, by Jego naukę przekazywali innym • mówi z pamięci modlitwę „Ojcze nasz” • stwierdza, że na Mszy Świętej wierzący spotykają się z Panem Jezusem • podaje, kto jest dla ludzi wzorem miłości 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sposoby przygotowania się do spotkania z Jezusem • określa katechezę jako spotkanie z Panem Jezusem nauczającym • określa modlitwę jako rozmowę i przebywanie z Bogiem • wymienia, co podczas Mszy Świętej przypomina o obecności Jezusa • wymienia środowiska, w których ludzie powinni sobie okazywać miłość • wskazuje, na czym polega bycie uczniem Jezusa w codziennym życiu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady, jak tworzyć wspólnotę i jedność w klasie, rodzinie • wymienia osoby odpowiedzialne za przekazywanie nauki Jezusa • wskazuje, na czym polega wypełnianie czynów apostoelskich w codziennym życiu • opowiada o misji Chrystusa, apostołów i Kościoła • odróżnia modlitwy prośby, dziękczynienia, przepraszania i uwielbienia • uzasadnia, dlaczego modli się rano i wieczorem • uzasadnia, dlaczego chrześcijanin powinien być na Mszy Świętej w każdą niedzielę • opowiada, jaką modlitwą i jakim gestem rozpoczyna się Msza Święta • mówi z pamięci tekst przykazania miłości J 13,34 • uzasadnia, że czyniąc dobro stajemy się podobni do Jezusa • opowiada, komu i w jaki sposób chce nieść pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia treść tekstu biblijnego o obecności Pana Jezusa we wspólnocie • opowiada, w jaki sposób chce naśladować Jezusa i Apostołów • formułuje samodzielnie modlitwę, w której dziękuje Bogu, prosi i przeprasza Boga • omawia wybrane prośby modlitwy „Ojcze nasz” • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus jest obecny wśród ludzi, aż do końca świata • daje świadectwo systematycznego uczestnictwa w niedzielnej Mszy św. • na podstawie wersetu J 13,34 wyjaśnia, kogo Pan Jezus nakazuje kochać • uzasadnia swą gotowość niesienia pomocy najbliższymi 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje spotkania z Jezusem w sakramencie pokuty i Eucharystii
II. Kim jesteś, Panie Jezu?	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, w jakim celu Jezus przyszedł na ziemię • definiuje, kto to jest apostoł • potrafi opisać cud w Kanie Galilejskiej • określa, kto to jest pasterz • definiuje pojęcie „ofiara” • podaje, za kogo Pan 	<ul style="list-style-type: none"> • własnymi słowami określa pojęcie „Zbawiciel” • podaje imiona dwunastu apostołów • wymienia zadania apostoła Chrystusa • określa, co to jest cud • wymienia cechy dobrego pasterza • w ofierze, jaką Pan Jezus złożył za nas na krzyżu, dostrzega Jego wielką miłość do ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób Jezus wypełnił Bożą obietnicę zbawienia • opisuje scenę powołania apostołów • uzasadnia, dlaczego chce być apostołem Jezusa • wymienia warunki zaistnienia cudu • wyjaśnia, co to znaczy, że Bóg jest wszechmogący • uzasadnia, dlaczego Pana Jezusa nazywamy Dobrym Pasterzem • śpiewa pieśń „Pan jest Pasterzem moim” • wyjaśnia, że wielka miłość Boga do człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • układa własne wyznanie wiary • opowiada, jak być apostołem dzisiaj • opowiada, w jaki sposób wyraża żywą wiarę w cudotwórczą moc Boga • układa modlitwy do Jezusa Dobrego Pasterza odpowiednie do różnych okoliczności życiowych dzieci • potrafi zaśpiewać pieśń „Zbawienie przyszło przez krzyż” 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, w jaki sposób daje świadectwo o swojej przynależności do Jezusa

	Jezus umarł na krzyżu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia gesty i postawy, którymi może wyrazić Jezusowi wdzięczność za Jego miłość 	<p>przejawiła się poprzez śmierć Jezusa na krzyżu</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że każda Msza Święta uobecnia ofiarę Jezusa złożoną na krzyżu 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Jezusowi za Jego miłość i jak pragnie na nią odpowiedzieć 	
--	-----------------------	--	---	--	--

<p>III. Do czego mnie wzywasz, Panie Jezu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> określa Boże przykazania jako drogowskazy prowadzące do Boga podaje treść pierwszego przykazania wymienia miejsca i imiona święte stwierdza, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest obowiązkiem chrześcijanina wymienia podstawowe obowiązki dziecka wobec rodziców (miłość i posłuszeństwo) podaje treść piątego przykazania rozumie, że Pana Jezusa można przyjąć tylko czystym sercem podaje treść siódmego i dziesiątego przykazania podaje treść ósmego przykazania mówi z pamięci Jezusowe przykazanie miłości 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, czego dotyczą przykazania każdej z tablic Dekalogu określa, co to są: miejsca święte, święte imiona wskazuje zmartwychwstanie Pana Jezusa jako źródło świętowania niedzieli podaje przykłady okazywania rodzicom (opiekunom) miłości i posłuszeństwa podaje przykłady troski o zdrowie i życie wymienia przykazania mówiące o czystości podaje przykłady poszanowania rzeczy własnych i cudzych określa, podając przykłady, pojęcia: prawda, kłamstwo, fałszywe świadectwo opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje treści każdej z tablic Dekalogu określa, w jaki sposób wyraża szacunek wobec imion świętych omawia różnice między niedzielą a pozostałymi dniami tygodnia wyjaśnia treść czwartego przykazania potrafi odnieść treść czwartego przykazania do relacji ze swoimi rodzicami wyjaśnia, dlaczego każdy człowiek powinien dbać o zdrowie własne i bliźnich wyjaśnia, na czym polega postawa czystego serca wyjaśnia, na czym polega szacunek do własności cudzej, wspólnej i osobistej uzasadnia, dlaczego zawsze trzeba mówić prawdę podaje biblijne przykłady miłości bliźniego 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co znaczy wierzyć i ufać Bogu potrafi uzasadnić dlaczego miejscom poświęconym Bogu należy się szacunek wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli opowiada, w jaki sposób wyraża swą troskę o dom rodzinny opowiada, w jaki sposób troszczy się o zdrowie własne i innych wyjaśnia, co to znaczy żyć w prawdzie charakteryzuje skutki kłamstwa wyjaśnia, na czym polega postawa miłości opowiada o współczesnych sposobach stosowania przykazania miłości 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada, w jaki sposób świętuje Dzień Pański i jak zachęca innych do świętowania daje świadectwo, jak modli się do Matki Bożej Niepokalanej o pomoc w zachowaniu czystości serca
<p>Katechezy okolicznościowe (tematy: 46–49)</p>	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest różaniec wymienia odmawiane na nim modlitwy określa Adwent jako czas oczekiwania na przyjście Pana Jezusa opisuje wygląd medalika, podaje, gdzie i w jakich okolicznościach urodził się Jezus 	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym są tajemnice różańca wymienia części i tajemnice różańca wymienia chrześcijańskie tradycje związane z Adwentem określa, czym jest medalik dla chrześcijanina wymienia tytuły najbardziej znanych kolęd 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi modlić się na różańcu wyjaśnia, dlaczego powinniśmy się modlić na różańcu wyjaśnia wymowę adwentowych symboli uzasadnia, dlaczego powinien nosić medalik, potrafi zaśpiewać zaproponowane kolędy potrafi składać życzenia 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi rozważać tajemnice różańcowe uzasadnia, dlaczego uczestniczy w liturgii adwentowej wyjaśnia, w jaki sposób może naśladować Matkę Bożą. uzasadnia swój szacunek dla medalika, który zawsze nosi wyjaśnia, w jaki sposób okazuje wdzięczność Bogu za wcielenie Syna Bożego 	<ul style="list-style-type: none"> aktywnie włącza się w modlitwę różańcową podczas nabożeństw

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Panie Jezu, co mi przynosisz w darze?	<ul style="list-style-type: none"> wymienia części Pisma Świętego, określa, czym jest Kościół wymienia siedem sakramentów określa, czym jest sakrament chrztu 	<ul style="list-style-type: none"> określa, co to jest Ewangelia wymienia przykazania kościelne określa, co to jest sakrament określa znaczenie sakramentów w życiu chrześcijanina podaje, że chrzest wprowadza nas do wspólnoty Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> podaje imiona ewangelistów wyjaśnia, w jaki sposób Pan Jezus jest obecny w Kościele wyjaśnia sens wybranego przykazania kościelnego potrafi wyjaśnić, czym jest łaska uświęcająca i kiedy ją otrzymujemy podaje, kto i w jakim celu ustanowił sakramenty święte potrafi przyporządkować symbole graficzne do odpowiadających im sakramentów wyjaśnia, jakie skutki dla człowieka powoduje przyjęcie chrztu św. 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi posługiwać się księgą Pisma Świętego opowiada, w jaki sposób zachowuje przykazania kościelne uzasadnia potrzebę sakramentów dla podtrzymywania życia w łasce Bożej opowiada, co robi, by żyć w łasce uświęcającej uzasadnia swoje pragnienie przyjęcia sakramentu pokuty i pojednania oraz Eucharystii opowiada, w jaki sposób wyraża wdzięczność Bogu i rodzicom za chrzest 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego chce być żywym członkiem Kościoła
V. Jak Cię przeprasza ć, miłosierny Jezu?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest grzech podaje najważniejsze fakty z życia syna marnotrawnego podaje, kto ma władzę odpuszczania grzechów określa, czym jest sumienie określa, czym jest rachunek sumienia przeprasza bliskich za popełnione zło podaje, że żal i mocne postanowienie poprawy są koniecznym warunkiem dobrej spowiedzi podaje, że wyznanie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje grzechów określa, czym jest nawrócenie podaje, na czym polega nieszczęście grzechu (zerwanie przyjaźni z Bogiem) przycyta słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania nazywa postawy sprzeciwiające się przykazaniom Bożym podaje, że żal za grzechy przybliży do Boga i jest konieczny, by dostąpić ich odpuszczenia wyraża szczerą wolę poprawy wypowiada z pamięci formułę spowiedzi sakramentalnej 	<ul style="list-style-type: none"> potrafi wykazać różnice pomiędzy grzechem pierwotnym a osobistym oraz ciężkim i lekkim wyjaśnia, kto może odpuszczać grzechy wyjaśnia, co dokonuje się w sakramencie pokuty i pojednania potrafi rozróżnić dobro od zła wyjaśnia, w jakim celu robimy rachunek sumienia potrafi zrobić rachunek sumienia określa, na czym polega żal doskonały i żal niedoskonały potrafi przytoczyć słowa Pana Jezusa wzywające do poprawy życia wyjaśnia, że tylko szczerze wyznanie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób dokonuje się nawrócenie uzasadnia, dlaczego należy często przepraszać Boga za swoje grzechy potrafi opisać miejsce spowiedzi oraz czynności kapłana i penitenta uzasadnia, dlaczego pragnie rozwijać swoje sumienie uzasadnia potrzebę częstego rachunku sumienia potrafi wzbudzić w sobie żal doskonały uzasadnia potrzebę żalu za grzechy i przeproszenia za 	

	<p>grzechów jest warunkiem uzyskania rozgrzeszenia</p> <ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest zadośćuczynienie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pięć warunków sakramentu pokuty przejawia wolę wynagrodzenia Panu Bogu i ludziom za popełnione zło i podejmuje w tym kierunku działania 	<p>grzechów przywraca czystość duszy</p> <ul style="list-style-type: none"> potrafi dobrze przygotować się do spowiedzi <p>uzasadnia konieczność naprawienia krzywd</p>	<p>popełnione zło</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia pragnienie szczerego wyznania grzechów uzasadnia, dlaczego z radością oczekuje dnia pierwszej spowiedzi św. 	
--	--	---	--	--	--

<p>VI. Jak Ci dziękować, drogi Jezu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> •określa, czym jest Eucharystia •wypowiada z pamięci modlitwę celnika •określa liturgię słowa jako dialog, rozmowę Boga ze zgromadzonymi na Mszy Świętej ludźmi • wymienia dary składane podczas Mszy Świętej •określa Mszę Świętą jako ucztę Chrystusa i Kościoła • wyjaśnia słowa: „Idźcie w pokoju Chrystusa” 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza słowa ustanowienia Eucharystii • wymienia części Mszy św. • wymienia obrzędy wstępne Mszy Świętej • wymienia poszczególne części liturgii słowa • potrafi odpowiadać na wezwania kapłana w liturgii słowa •wypowiada z pamięci modlitwę „Niech Pan przyjmie Ofiarę z rąk twoich” • określa Mszę Świętą jako ofiarę Jezusa i Kościoła • wskazuje w liturgii Mszy Świętej elementy uczty • wymienia obrzędy zakończenia Mszy Świętej 	<ul style="list-style-type: none"> •omawia okoliczności ustanowienia Eucharystii • potrafi wykazać różnicę między czynnym a biernym uczestnictwem we Mszy św. •potrafi wykazać różnice w zachowaniu faryzeusza i celnika • charakteryzuje obrzędy wstępne •potrafi modlić się spontanicznie • wyjaśnia, czym jest ofiara duchowa i materialna • podaje, w jaki sposób włącza się w ofiarę Chrystusa i Kościoła •uzasadnia, że Msza Święta jest ucztą • potrafi dostrzec owoce Komunii św. w życiu człowieka •określa sposoby aktywnego włączenia się w posłannictwo Kościoła uzasadnia, dlaczego dąży do pełnego zjednoczenia z Chrystusem w Komunii św. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jakim celu Pan Jezus ustanowił Eucharystię • uzasadnia wdzięczność Panu Bogu za dar Eucharystii • uzasadnia potrzebę aktywnego uczestniczenia we Mszy św. • uzasadnia potrzebę przeproszenia Boga i ludzi na początku Mszy Świętej • uzasadnia, dlaczego należy słuchać w skupieniu słowa Bożego • opowiada, w jaki sposób współofiarowuje się z Chrystusem podczas Mszy Świętej • potrafi wskazać na związek ofiary Chrystusa w wieczniku, na krzyżu i na ołtarzu • relacjonuje, w jaki sposób słowem i czynem daje świadectwo o Chrystusie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób urzeczywistnia słowo Boże w swoim życiu
<p>Katechezy okoliczność ciowe (tematy: 50–57)</p>	<ul style="list-style-type: none"> •podaje, do czego służy modlitewnik •wymienia, czego dotyczą przyrzeczenia chrzcielne • wymienia symbole zmartwychwstałego Chrystusa • wymienia obowiązki wynikające z Pierwszej Komunii Świętej • omawia, w jaki sposób Pan Jezus jest zawsze z nami 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia, co się znajduje w modlitewniku • omawia znaczenie Wielkiego Postu jako czasu powrotu do Ojca •potrafi odpowiadać na wezwania odnowienia przyrzeczeń • świadomie odnawia przyrzeczenia chrzcielne • wymienia kilka wezwań z litanii loretańskiej • opowiada o obecności Pana Jezusa wśród ludzi w Najświętszym Sakramencie • omawia obietnicę Jezusa związaną z praktyką pierwszych piątków 	<ul style="list-style-type: none"> •potrafi posługiwać się modlitewnikiem • wyjaśnia, że modlitewnik jest potrzebny jako pomoc w wytrwałej modlitwie i postępie na drodze zbawienia • wyjaśnia, na czym polega nawrócenie • omawia znaczenie odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych •potrafi opisać, na czym polega zmartwychwstanie Jezusa •opowiada, w jaki sposób wyraża radość z faktu zmartwychwstania Jezusa • potrafi ułożyć modlitwę do Matki Bożej • potrafi okazywać wdzięczność Bogu i ludziom •potrafi zachować się godnie podczas procesji eucharystycznej •podaje, w jaki sposób wyraża cześć i szacunek do Najświętszego Sakramentu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada, kiedy i jak modli się tekstami z modlitewnika • potrafi ułożyć modlitwę dziękczynną za łaskę wiary • potrafi wyjaśnić znaczenie symboli związanych ze zmartwychwstaniem •wyjaśnia, dlaczego Maryja jest wzorem człowieka modlitwy i pośredniczką między wierzącymi a Jezusem • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach majowych • uzasadnia potrzebę dzielenia się radością i dobrami materialnymi z innymi ze względu na Pana Boga • uzasadnia potrzebę dawania świadectwa wiary przez uczestnictwo w niedzielnej Mszy 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje swe uczestnictwo w nabożeństwach drogi krzyżowej i gorzkich żali • opowiada o swoim aktywnym uczestnictwie w procesji Bożego Ciała

		miesiąca	<ul style="list-style-type: none"> •potrafi zaplanować wakacje z Panem Jezusem • wyjaśnia sens praktykowania pierwszych piątków miesiąca 	Świętej i codzienną modlitwę	
--	--	----------	--	------------------------------	--

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

**według podręcznika „Miejsca pełne BOGActw” nr AZ-21-02/12-KI-1/12
zgodnego z programem nauczania „Odkrywamy tajemnice Bożego świata” nr AZ-2-02/12**

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- c) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- d) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- ◆ opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- ◆ uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- d) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- e) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- f) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- d) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- e) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- f) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
 b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
 c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi

ustne	uzupełnione wiedzą spoza programu • wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język • używanie pojęć	sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem • odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	• uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami • potrzebna pomoc nauczyciela	poznanych treści i pojęć • odpowiedź niestaranna • częste pytania naprowadzające	• chaos myślowy i słowny • odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy • dużo pytań pomocniczych	świadczące o braku wiadomości rzeczowych
6. Aktywność	• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Wielki kosmos i	– wymienia miejsca odwiedzone podczas wakacji	– wskazuje przykłady obecności Boga w przyrodzie – rozpoznaje w pięknie przyrody stwórcze	– chętnie opowiada swoje wakacyjne wspomnienia – interpretuje proste teksty biblijne	– wypowiada modlitwę dziękczynną za napotkane piękno i doświadczone dobro	– wyraża odpowiedzi alną troskę

<p>moje podwórko</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zjawiska i stworzenia, które obserwuje w przyrodzie – wie, że wszystko, co istnieje, jest dobre, bo pochodzi od Boga – wie, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który stworzył świat – wyraża szacunek względem Biblii jako księgi o miłości Boga do człowieka – wymienia miejsca, w których czuje (czuł) się szczęśliwy – wymienia osoby, którym zawdzięcza swoje poczucie szczęścia – wie, że grzech niszczy przyjaźń człowieka z Bogiem – wie, że Bóg poszukuje ludzi, którzy od Niego odeszli i pragnie ich zbawienia – podaje zasady odprowadzania dziewięciu pierwszych piątków miesiąca – potrafi posługiwać się książeczką pierwszopiątkową (zaznaczyć pierwsze piątki kolejnych miesięcy) – potrafi modlić się na różańcu 	<p>dzieło Boga</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że o stworzeniu świata dowiadujemy się z Biblii – określa znaczenie słowa „Biblia” – wyjaśnia, dlaczego Biblia jest księgą świętą – wie, że treść Starego Testamentu dotyczy wydarzeń od stworzenia świata i przygotowuje do narodzenia Pana Jezusa – zna treść biblijnego fragmentu o raju (Rdz 2,8-10.15) – podaje przykłady zachowań, które niszczą poczucie szczęścia – zna treść biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi – własnymi słowami wypowiada treść Bożej obietnicy Rdz 3,14-15 – wie, że zapowiedź przyjścia Zbawiciela jest wyrazem miłości Boga do człowieka – zna uczynki miłosierdzia co do duszy – pamięta i rozumie treść Mt 11,28 – wymienia najważniejsze obietnice Jezusa objawione św. M. Alacoque – wyraża pragnienie korzystania z obietnic Jezusa – wie, że Matka Boża objawiała się w Fatimie co miesiąc od 13 V do 13 X 1917 r. – podaje imiona dzieci fatimskich i opowiada o ich spotkaniu z Maryją – rozpoznaje i opisuje figurę Matki Bożej Fatimskiej 	<p>mówiące o stworzeniu</p> <ul style="list-style-type: none"> – układa własną modlitwę dziękczynną za dzieło stworzenia – potrafi wyjaśnić, dlaczego pierwszą część Pisma Świętego nazywamy Starym Testamentem, a drugą Nowym Testamentem – wskazuje „dobre miejsca” w swoim otoczeniu – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polegało szczęście ludzi w raju – interpretuje biblijne opowiadanie o grzechu pierwszych ludzi – przeprasza Boga w modlitwie za swoje grzechy – interpretuje tekst Protoewangelii Rdz 3,14-15 – wyjaśnia, na czym polega zbawienie – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach typowych – potrafi określić, za co chce wynagrodzić Jezusowi, podejmując praktykę pierwszych piątków – podejmuje postanowienie korzystania w pierwsze piątki z sakramentu pokuty i Eucharystii i z zaangażowaniem je realizuje – omawia treść przesłania Matki Bożej w Fatimie – wyraża szacunek dla Matki Bożej, spełniając jej prośbę wypowiedzianą w Fatimie (chętnie modli się na różańcu) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża zainteresowanie tekstami biblijnymi – uzasadnia, że słowo Boże zawarte w Piśmie Świętym jest dla nas przewodnikiem na drodze do wiecznego szczęścia – uzasadnia, że warunkiem szczęścia jest otrzymywanie i okazywanie miłości – wyjaśnia, na czym polega zło każdego grzechu – umie zastosować uczynki miłosierdzia w sytuacjach problemowych – definiuje pojęcia: cichy i pokorny, zadośćuczynienie, wynagrodzenie – wyjaśnia znaczenie modlitwy różańcowej w nawiązaniu do objawień fatimskich 	<p>o przyrodę.</p>
<p>II. Szlak patriarchów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia powody, z jakich ludzie zmieniają miejsce zamieszkania – uzasadnia, dlaczego 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia Boże obietnice dane Abrahamowi – wymienia potomków Abrahama (Izaak i Jakub, który miał 12 synów) – zna historię tworzenia się narodu izraelskiego 	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje obietnice, jakie Bóg dał Abrahamowi – charakteryzuje wartość ziemi Kanaan dla potomków Abrahama 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje postawę Abrahama wobec Bożego słowa – wyjaśnia znaczenie 	

	<p>Kanaan jest ziemią świętą – podaje powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie – wie, że po śmierci Józefa Izraelici byli zmuszani do niewolniczej pracy i prosili Boga o pomoc – opowiada historię przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone – charakteryzuje niebezpieczeństwa czyhające na pustyni – wyjaśnia znaczenie słowa „przykazanie” (to, co przykazane, nakazane) i wymienia Boże przykazania – wymienia miejsca, w których chrześcijanin doświadcza szczególnie bliskości Boga – wymienia powody, dla których ludzie odwiedzają cmentarze – wymienia ostateczne rzeczy człowieka – wymienia wartości, dla których ludzie gotowi są poświęcić własne życie – podaje przykłady ludzkich osądów oraz spraw rozstrzyganych w procesach sądowych – wie, że w okresie Adwentu przygotowujemy się na przyjście Zbawiciela – wie, co to są postanowienia adwentowe</p>	<p>(wybranego), – podaje przykłady ludzi z własnego regionu, którzy zasłużyli się dla dobra Ojczyzny – charakteryzuje rolę Józefa (syna Jakuba) na dworze faraona – wie, że Mojżesz był Izraelitą wychowanym na dworze faraona i że Bóg powierzył mu wyprowadzenie swego ludu z niewoli – wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan – wymienia przejawy Bożej opieki nad Izraelitami podczas wędrówki przez pustynię (nakarmienie przepiórkami i manną, woda ze skały) – wymienia sytuacje, w których powinien zwracać się do Boga z prośbą o pomoc – wie, że Bóg dał ludziom przykazania na górze Synaj i zobowiązał do ich przestrzegania – wie, że Namiot Spotkania, czyli Przybytek, był przenośną świątynią w obozie Izraelitów podczas ich wędrówki przez pustynię – wie, że w Namiocie Spotkania znajdowała się Arka Przymierza – złożona przenośna skrzynia, w której przechowywano tablice Bożych przykazań – wyjaśnia znaczenie sakramentu pokuty i pojednania dla chrześcijanina – wyjaśnia pojęcia: czyściec, niebo, piekło – wyjaśnia chrześcijańskie znaczenie dni 1 i 2 listopada – wyraża modlitewną troskę o zmarłych – wskazuje miejsca pamięci poświęcone bohaterom w swoim środowisku i kraju – uzasadnia, dlaczego oddajemy cześć bohaterom narodowym – na podstawie tekstu Mt 25,31-46 wymienia postawy i zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie – zna treść biblijnego fragmentu Iz 63,16b.19b; 64,4.7 – charakteryzuje postawę człowieka, który się</p>	<p>– charakteryzuje niewolniczą pracę Izraelitów w Egipcie – wyjaśnia, że Boża interwencja jest odpowiedzią na modlitwę Izraelitów – wyjaśnia znaczenie przejścia Izraelitów przez Morze Czerwone w ucieczce przed wojskiem faraona – opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię – uzasadnia, że każde z Bożych przykazań jest ważne i żadnego nie wolno lekceważyć – wyraża przekonanie, że dobro jest owocem przestrzegania Bożych przykazań – omawia niewierności Izraelitów wobec Boga pod górą Synaj – uzasadnia, dlaczego modlimy się przy grobach zmarłych – uzasadnia obowiązek troski o groby naszych bliskich, a także nieznanych nam zmarłych – uzasadnia, że miłość Ojczyzny oraz pamięć o jej bohaterach jest naszym obowiązkiem – wyraża szacunek dla miejsc pamięci o bohaterach – wyjaśnia różnice między sądem Bożym, a ludzkimi sądami – interpretuje tekst biblijny Iz 63,16b.19b; 64,4.7 jako wezwanie do nawrócenia i oczekiwania na przyjście Jezusa – podejmuje konkretne postanowienia przemiany życia</p>	<p>zbudowania ołtarza dla Pana – dba o własny rozwój dla dobra Ojczyzny – wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami – sprzeciwia się wszelkiej krzywdzie i niesprawiedliwości – uzasadnia, że w sytuacji bez wyjścia Bóg znajduje rozwiązanie – wyraża gotowość pomocy innym w ich trudnych sytuacjach – charakteryzuje Boże obietnice związane z wypełnianiem przykazań – wyjaśnia znaczenie Namiotu Spotkania dla Mojżesza i całego ludu izraelskiego (Mojżesz rozmawiał tam z Bogiem, prosząc Go o przebaczenie niewierności ludu) – wdraża w życie praktykę „namiotu spotkania”, starając się o jej systematyczność – wyraża szacunek dla zmarłych, dbając o ich groby – wyraża gotowość rezygnacji z tego, co przyjemne, na rzecz tego, co pożyteczne lub konieczne – charakteryzuje Bożą sprawiedliwość – stara się o powściągliwość w osądzaniu innych ludzi</p>	
--	--	--	--	---	--

<p>III. Ziemia Bożej obietnicy</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Arka Przymierza była dla Izraelitów znakiem obecności Boga (przechowywano w niej tablice Bożych przykazań) – wie, że Bóg pomaga ludziom, gdy wypełniają Jego wolę – wie, że król Dawid pokonał wrogów Izraela i przeniósł Arkę Przymierza do Jerozolimy – podaje przykłady spraw w swoim życiu, o których powinien rozmawiać z Bogiem – uzasadnia potrzebę posiadania budowli (kościółów), w których oddajemy cześć Bogu – wskazuje sposoby łagodzenia konfliktów między ludźmi – wie, że Bóg wychowuje swój lud również poprzez karcenie 	<p>nawraca</p> <ul style="list-style-type: none"> – opowiada o przejściu Izraelitów przez Jordan – wskazuje przeszkody, jakie w swoim życiu może pokonać z Bożą pomocą – opowiada o zdobyciu Jerycha przez Izraelitów – wymienia ważne wydarzenia w dziejach Izraela po zajęciu ziemi Kanaan – wyjaśnia, na czym polega panowanie Boga w naszym życiu – wie, że świątynię w Jerozolimie wybudował Salomon – wskazuje, co zastąpiła świątynia i dlaczego – zna tekst biblijny mówiący o sercu chrześcijanina jako świątyni Ducha Świętego – wie, że 10 pokoleń Izraela zbuntowało się przeciw pokoleniu Judy – wie, że w wyniku podziału kraju powstały dwa państwa: Królestwo Judy i Królestwo Izraela – ceni zgodne współdziałanie w grupie koleżeńskiej – opowiada o wygnaniu babilońskim i powrocie Izraelitów z niewoli – wyjaśnia porównanie grzechu do niewoli, a nawrócenia do powrotu z niej 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie przekroczenia Jordanu w wędrówce do Ziemi Obiecanej (spełnienie Bożej obietnicy), – na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, na czym polega burzenie duchowych murów (grzechu), – interpretuje ponoszone przez Izraelitów klęski w walkach z nieprzyjaciółmi jako Bożą karę za ich niewierności wobec Boga – wyjaśnia znaczenie wprowadzenia Arki Przymierza do Jerozolimy – charakteryzuje znaczenie świątyni dla narodu izraelskiego – wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału królestwa izraelskiego – interpretuje niewolę babilońską jako skutek odwrócenia się Izraelitów od Boga 	<ul style="list-style-type: none"> – określa, w jaki sposób Bóg pomaga nam w pokonywaniu przeszkód spotykanych na drodze do nieba – prezentuje postawę sumiennosci, szacunku, dobroci w drodze do nieba – uzasadnia konieczność wypełniania woli Bożej w zdobywaniu cnót i kształtowaniu charakteru – uzasadnia wartość i potrzebę wypełniania woli Bożej – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że serce chrześcijanina jest Bożą świątynią – uzasadnia, że brak porozumienia między ludźmi, szczególnie poczucie niesprawiedliwości, prowadzi do bolesnych podziałów – wyjaśnia porównanie grzechu do zniszczenia świątyni własnego serca, a nawrócenie do jej odbudowy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża troskę o swój parafialny kościół oraz o świątynię swego serca – wyraża troskę o sprawiedliwość i zgodę, przyczyniając się do łagodzenia konfliktów w swoim otoczeniu
<p>IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 26-31)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że dialog Maryi z Aniołem zawiera się w modlitwie „Anioł Pański” – wie, że mieszkająca w Ain Karim Elżbieta była krewną Maryi i spodziewała się dziecka – opisuje warunki w jakich narodził się Jezus – wie, że Jezus jest Synem Boga urodzonym przez Maryję – wymienia członków 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że w Nazarecie mieszkała Maryja i tam odwiedził ją Anioł Gabriel – mówi z pamięci modlitwę „Anioł Pański” – podaje motywy odwiedzin Maryi u Elżbiety – wie, że ze słów, jakimi Elżbieta pozdrowiła Maryję (wraz ze słowami Anioła), zbudowana jest modlitwa „Pozdrowienie Anielskie” – uzasadnia potrzebę częstego przystępowania do Komunii Świętej, łącząc tę praktykę z chętną pomocą bliźnim – wie, że Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem z powodu ogłoszonego spisu ludności – orientuje się w odległości między Nazaretem a 	<ul style="list-style-type: none"> – pokazuje na mapie Nazaret – w modlitwie „Anioł Pański” wskazuje słowa pochodzące z Pisma Świętego – wyraża gotowość dzielenia się wiadomością o bliskim przyjściu Zbawiciela – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia pośpiech i radość Maryi wędrującej do Ain Karim – w tekście modlitwy „Pozdrowienie Anielskie” wskazuje słowa, którymi Elżbieta powitała Maryję – omawia okoliczności narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, że Bóg zapowiadając narodzenie Zbawiciela realizuje obietnicę Protoewangelii – wyjaśnia słowa modlitwy „Anioł Pański” – na podstawie mapy i fotografii charakteryzuje drogę między Nazaretem i Ain Karim – wyraża gotowość naśladowania Maryi w Jej służbie, chętnie pomaga 	

	<p>Świętej Rodziny</p> <ul style="list-style-type: none"> – wie, że św. Józef był opiekunem Jezusa – wymienia praktyki religijne, które są jego obowiązkiem – na podstawie tekstu Mt 3,13-17 opowiada o chrzcie Jezusa 	<p>Betlejem</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia miejsca pobytu Świętej Rodziny po ucieczce z Betlejem – określa swoje zadania w rodzinie – wie, że obowiązek pielgrzymowania do świątyni dotyczył Izraelitów od 13. roku życia – na podstawie tekstu biblijnego opowiada o pielgrzymce Świętej Rodziny do świątyni – wymienia, kto objawił się w czasie chrztu Jezusa – podaje datę i miejsce swojego chrztu 	<p>Jezusa</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia osoby, które przyszły do Dzieciątka i oddały Mu pokłon – okazuje szacunek ludziom ubogim – wyjaśnia, na czym polegało życie ukryte Pana Jezusa – rzetelnie wypełnia obowiązki domowe i modli się za swoją rodzinę – wyjaśnia różnicę między pielgrzymką a wycieczką – określa hierarchię wartości w swoim życiu – wyraża troskę o wypełnianie praktyk religijnych, uznając je za swój obowiązek – wyjaśnia, co to znaczy być dzieckiem Bożym – potrafi złożyć wyznanie wiary według obrzędów chrztu – pokazuje na mapie rzekę Jordan 	<p>innym</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, co oznaczał pokłon oddawany Jezusowi – podaje „sposoby uświęcania się w życiu rodzinnym” – wyjaśnia słowa Jezusa „Powiniennem być w tym, co należy do mego Ojca” – charakteryzuje dary otrzymane na chrzcie – wyraża wdzięczność za chrzest i związane z nim łaski 	
--	---	--	--	---	--

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>IV. Szlak Pana Jezusa (tematy 32-39)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Jezus dużo się modlił, a góra była ulubionym miejscem Jego modlitwy – zna treść perykopy o uciszeniu burzy (Mk 4,35-41) – zna treść perykopy o uzdrowieniu sługi setnika – wie, że przed przyjęciem Najświętszego Sakramentu konieczne jest „uzdrowienie duszy” – zna treść perykopy o cudownym rozmnożeniu 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że modlitwą Jezus poprzedzał nauczanie tłumów i uzdrawianie chorych. – uzasadnia, że modlitwa pomaga w czynieniu dobra – określa, czym jest cud i opatrność Boża – wie, że do prośby o cud potrzebna jest wiara – wyjaśnia, kim był setnik – powtarza z pamięci słowa setnika: „Panie, nie jestem godzien...” i podaje, w którym momencie Mszy Świętej je wypowiadamy – wie, że cudowne rozmnożenie chleba jest zapowiedzią Eucharystii – uzasadnia konieczność dzielenia się chlebem z głodnymi – prezentuje postawę szacunku wobec chleba 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie tekstu biblijnego (Łk 6,12-13.17-19) wyjaśnia, w jakim celu tłumy przychodziły do Jezusa – wyraża troskę o systematyczność osobistej modlitwy, uwzględniając ją w planie swojego dnia – interpretuje biblijną perykopę o uciszeniu burzy – na podstawie biblijnego tekstu uzasadnia, że cud jest owocem wiary – wyraża troskę o zdrowie swojej duszy przez codzienny rachunek sumienia i systematyczną spowiedź – interpretuje perykopę o cudownym rozmnożeniu chleba 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia religijne znaczenie góry i równiny w życiu chrześcijanina – potrafi odnieść pojęcie burzy do trudności życiowych – dostrzega obecność Jezusa w swoim życiu i zwraca się do Niego z prośbą o pomoc w sytuacji lęku – wyjaśnia, na czym polega zdrowie duszy i w jaki sposób powinniśmy o nie dbać – wyjaśnia związek 	<ul style="list-style-type: none"> – okazuje wrażliwość na ludzkie cierpienie, niosąc pomoc chorym i niepełnosprawnym oraz modląc się w ich intencji – świadomie podejmuje

	<p>chleba (Łk 9,12-17)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia sposoby poszanowania chleba – zna treść perykopy o przemienieniu Pana Jezusa – wyjaśnia pojęcie: błogosławiony – wymienia kilka wybranych błogosławieństw – zna treść perykopy o wskrzeszeniu Łazarza – wie, że Maryja przedstawiła się św. Bernadecie słowami: „Jestem Niepokalanym Poczęciem” oraz wzywała do modlitwy i pokuty w intencji nawrócenia grzeszników 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia świadków i miejsce przemienienia Pana Jezusa – wie, że na górze Tabor Jezus objawił swą Boską chwałę – interpretuje jedno z ośmiu błogosławieństw – wymienia postawy niezbędne by zostać błogosławionym – wie, że rodzeństwo Łazarz, Marta i Maria byli przyjaciółmi Jezusa mieszkającymi w Betanii – wie, że wskrzeszenie Łazarza zapowiada zmartwychwstanie – zna historię objawień Matki Bożej w Lourdes – rozpoznaje figurę Niepokalanej z Lourdes 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia potrzebę modlitwy i Eucharystii by stawać się coraz lepszym – sporządza plan przemiany życia – ilustruje plastycznie wybrane błogosławieństwo – interpretuje słowa Jezusa „Ja jestem zmartwychwstaniem...” – wskazuje na mapie Betanię – wyraża wiarę w zmartwychwstanie i życie wieczne, powierzając Jezusowi siebie oraz swoich bliskich zarówno żyjących, jak i zmarłych – wie, że w miejscu objawienia jest obecnie znane sanktuarium, do którego licznie pielgrzymują chorzy z całego świata i wielu z nich zostało cudownie uzdrowionych – wyraża szacunek wobec chorych i niepełnosprawnych oraz chętnie spieszy im z pomocą 	<p>rozmnożenia chleba z Eucharystią</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyraża sprzeciw wobec braku szacunku dla chleba – wyraża wrażliwość wobec głodu innych, dzieląc się swoim pożywieniem – wyjaśnia znaczenie Bożych słów wypowiedzianych podczas przemienienia Jezusa – przedstawia w scenie wybrane błogosławieństwo – wyjaśnia różnice między wskrzeszeniem i zmartwychwstaniem – wyjaśnia treść przesłania Matki Bożej z Lourdes 	<p>trud pokonywani a życiowych problemów zgodnie z nauką Jezusa zawartą w błogosławieństwach</p>
V. Droga pokuty	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że Środa Popielcowa rozpoczyna okres Wielkiego Postu – wyjaśnia znaczenie posypania głów popiołem – wymienia pokusy stawiane Jezusowi przez szatana – podaje, gdzie i kiedy zostały ustanowione sakramenty Eucharystii i kapłaństwa – wyraża szacunek wobec kapłanów – zna treść perykopy o modlitwie w Ogrójcu – opisuje proces Jezusa – wie, że Jezus niósł krzyż ulicami Jerozolimy – opowiada ostatnie wydarzenia przed śmiercią 	<ul style="list-style-type: none"> – zna treść biblijnego wezwania do nawrócenia i postu (Jl 2,12-13) – wykazuje chęć przemiany życia – uzasadnia konieczność modlitwy i wyrzeczenia w walce z pokusami – zna treść perykopy o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa 1 Kor 11,23-27 – podaje nazwy miejsca modlitwy Jezusa – nazywa własne trudności podając je w intencji modlitwy – wymienia osoby biorące udział w procesie Jezusa – potrafi zająć właściwe stanowisko wobec oskarżycieli Jezusa – kieruje się prawdą i miłością w relacjach z innymi – wymienia najważniejsze wydarzenia oraz spotkane osoby podczas drogi krzyżowej Jezusa – wyjaśnia, dlaczego Jezus przyjął krzyż – zna treść perykopy o śmierci Jezusa (Łk 23,33-34,44-46) 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi wskazać kilka dobrych czynów, które należy praktykować w Wielkim Poście – podejmuje zobowiązanie wyrzeczenia wielkopostnego – definiuje pojęcia: kuszenie, pokusa, post, wstrzeźliwość, szatan – wyjaśnia, jak rozumie opisane w perykopie pokusy – podejmuje wyrzeczenia w czasie Wielkiego Postu – powtarza z pamięci słowa konsekracji – uzasadnia, że Msza Święta jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy – wyjaśnia, na czym polegało spełnienie przez Jezusa woli Ojca – wskazuje prawdziwe i fałszywe strony procesu Jezusa – wymienia stacje drogi krzyżowej – wyraża gotowość czynnego uczestnictwa w nabożeństwach drogi 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega nawrócenie i post – wymienia okresy roku liturgicznego, kiedy obowiązuje chrześcijanina post i wstrzeźliwość – charakteryzuje znaczenie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijańskim – modli się w intencji kapłanów – podejmuje próbę trudnej modlitwy Jezusa i uczy się wcielać ją w życie zwłaszcza w trudnych chwilach – uzasadnia, dlaczego prawda i miłość są podstawą życia chrześcijanina – upomina kolegów, którzy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża sprzeciw wobec aktów poniżania krzyża, staje w obronie znaków wiary – chętnie uczestniczy w modlitewny m czuwaniu przy Grobie Pańskim

	<p>Jezusa – zna treść perykopy o złożeniu Jezusa do grobu (Mt 27,57-61)</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina – prezentuje postawę szacunku wobec krzyża jako znaku wiary i ofiary Chrystusa – wie, kim był Józef z Arymatei – opisuje postępowanie kobiet przy grobie Jezusa</p>	<p>krzyżowej – wyjaśnia, jakie znaczenie ma dla chrześcijan śmierć Jezusa na krzyżu – wyjaśnia sposób grzebania zmarłych w czasach Jezusa</p>	<p>kłamią – potrafi odnieść wydarzenia drogi krzyżowej Jezusa do swoich „krzyży” – uzasadnia chrześcijańską tradycję czuwania przy grobie Pana Jezusa</p>	
VI. Szlak nowego życia	<p>– zna treść perykopy o pustym grobie (Mt 28,1-10) – wymienia główne części Mszy Świętej – wie, że podczas Mszy Świętej Chrystus rozmawia z nami i karmi nas swoim Ciałem – zna treść perykopy (J 20,19-23) – zna treść perykopy o wniebowstąpieniu Dz 1,8-12 – wie, że Jezus przed wniebowstąpieniem zobowiązał swych uczniów, by byli Jego świadkami „aż po krańce ziemi” – zna treść perykopy o uwięzieniu i uwolnieniu św. Piotra – podaje przykłady współczesnych apostołów i misjonarzy – wymienia różne określenia nieba (dom Ojca, wieczne zbawienie, raj, życie wieczne z Bogiem)</p>	<p>– wie, że pusty grób Jezusa znajduje się w Jerozolimie i jest najważniejszym miejscem dla wszystkich chrześcijan, świadkiem zmartwychwstania – wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie świętują niedzielę – zna treść perykopy o uczniach z Emaus – uzasadnia, dlaczego kapłani mają władzę odpuszczania grzechów – wyraża gotowość systematycznego korzystania z sakramentu pokuty – wymienia sposoby świadczenia o Jezusie – świadomie wypowiada prośbę o powtórne przyjście Jezusa zawartą w modlitwie „Ojcze nasz” – „Przyjdź Królestwo Twoje” – stara się sumiennie wykonywać swoje obowiązki szkolne i domowe – określa, na czym polega modlitwa wstawiennicza – określa potrzebę naśladowania Piotra w trwaniu przy Chrystusie – wymienia kraje, w których św. Paweł głosił Chrystusa – uzasadnia potrzebę włączenia się w realizację apostolskiej misji – na podstawie tekstu biblijnego J 14,1-6 wyjaśnia rolę Chrystusa w naszej wędrówce do domu Ojca</p>	<p>– uzasadnia, że uczestnictwo w niedzielnej Mszy Świętej jest wyznaniem wiary w zmartwychwstanie – wskazuje w perykopie dwa etapy rozpoznawania Chrystusa: rozmowę w drodze (wyjaśnianie Pism) i wspólny posiłek (łamanie chleba) w Emaus – mówi z pamięci słowa ustanowienia sakramentu pokuty i pojednania – na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że chrześcijanin powinien łączyć wypełnianie swych codziennych obowiązków z „patrzeniem w niebo”, czyli modlitwą i oczekiwaniem na powtórne przyjście Jezusa – dba o czystość serca jako wyraz tęsknoty i gotowości na spotkanie z Chrystusem. – wyjaśnia przyczynę uwięzienia św. Piotra – charakteryzuje trudności, z jakimi spotykał się św. Paweł w realizacji apostolskiej misji – charakteryzuje pracę współczesnych misjonarzy – interpretuje życie chrześcijańskie jako wędrowanie do domu Ojca</p>	<p>– odważnie wyznaje swoją wiarę w zmartwychwstałego Jezusa – na podstawie biblijnej perykopy uzasadnia, że do poznawania Chrystusa konieczne jest czytanie i wyjaśnianie Pisma Świętego oraz przystępowanie do Komunii Świętej – na podstawie biblijnej perykopy wyjaśnia związek sakramentu pokuty z pokojem i Duchem Świętym – przyczynia się do budowania pokoju w swoim środowisku – wyjaśnia rolę Ducha Świętego w życiu chrześcijanina – samodzielnie formułuje modlitwę wstawienniczą – wyraża zainteresowanie pracą misjonarzy i podejmuje modlitwę w intencji misji – uzasadnia konieczność więzi z Chrystusem, aby osiągnąć niebo</p>	
VII. Szlak wiary	<p>– wie, że przydrożne krzyże i kapliczki są wyrazem miłości do Boga, Jezusa, Maryi</p>	<p>– wskazuje kapliczkę (lub krzyż) w swoim otoczeniu oraz opisuje jej (jego) wygląd – wyjaśnia, jakie znaczenie dla przechodniów mają przydrożne kapliczki</p>	<p>– uzasadnia budowanie przydrożnych kapliczek – wymienia ważne miejsca na Jasnej Górze (kaplica Cudownego Obrazu,</p>	<p>– charakteryzuje motywy troski o piękny wygląd kapliczek – wyraża zainteresowanie</p>	<p>– chętnie modli się przy kapliczkach i</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia pojęcia: wycieczka i pielgrzymka – wie, że do Częstochowy wędrują liczne grupy pielgrzymów – wie, że Łagiewniki wiążą się z osobą św. Faustyny oraz przesłaniem Bożego Miłosierdzia – wie, że Wadowice to rodzinne miasto papieża Jana Pawła II – zna datę wyboru na papieża Jana Pawła II – zna datę Święta Dziękczynienia – potrafi wyjaśnić, na czym polega praca misjonarza 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje na fotografii Jasną Górę oraz obraz Matki Bożej Częstochowskiej – zna słowa Apelu Jasnogórskiego – rozpoznaje obraz Jezusa Miłosiernego oraz sanktuarium Bożego Miłosierdzia – zna modlitwy tworzące koronkę do Miłosierdzia Bożego – wymienia miejsca w Wadowicach szczególnie związane z osobą Jana Pawła II (dom rodzinny, kościół, szkołę) – wie, kiedy obchodzone jest jego wspomnienie – wyraża wdzięczność Bogu za papieża Polaka – rozpoznaje na fotografii Świątynię Opatrzności Bożej – wymienia przejawy Bożej opieki w swoim życiu osobistym i rodzinnym – wyjaśnia znaczenie pojęć „misje”, „misjonarz”, „kraje misyjne” – wymienia dostępne dzieciom sposoby wspierania misji 	<ul style="list-style-type: none"> polowy ołtarz „na szczycie”, skarbiec, droga krzyżowa na wałach) – uzasadnia, dlaczego różne grupy ludzi, w tym dzieci pierwszokomunijne, pielgrzymują na Jasną Górę – charakteryzuje w zarysie przesłanie o Bożym Miłosierdziu – wie, kiedy obchodzimy Niedzielę Miłosierdzia Bożego – zna datę urodzin i chrztu Karola Wojtyły – na podstawie filmu lub fotografii eksponatów z muzeum w rodzinnym domu Karola Wojtyły wskazuje główne etapy jego życia – wyjaśnia pojęcie „wotum wdzięczności” – wyraża wdzięczność Bogu za Jego nieustanną opiekę – zna treść nakazu misyjnego Jezusa (Mt 28,18-20) 	<ul style="list-style-type: none"> historią przydrożnych kapliczek – z zaangażowaniem przygotowuje modlitwne intencje kierowane do Pani Jasnogórskiej – wyjaśnia sposób odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego – w ufnej modlitwie powierza siebie i świat Bożemu Miłosierdziu – charakteryzuje główne wątki wypowiedzi Jana Pawła II dotyczące Wadowic – wyraża duchową więź z bł. Janem Pawłem, modląc się za jego wstawiennictwem – wyjaśnia, dlaczego została wybudowana Świątynia Opatrzności Bożej – charakteryzuje warunki życia i nauki dzieci w krajach misyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> dba o ich piękno – wspiera misyjne dzieło Kościoła swoją modlitwą i ofiarą
--	---	--	---	---	---

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY V SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Szczęśliwi, którzy szukają prawdy”

zgodnego z programem nauczania „Przez prawdę, dobro i piękno zdobywamy świętość” nr AZ-2-02/20

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- e) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- f) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- g) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- h) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- i) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- g) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- h) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- i) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszyt uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

		dodatkowych			• dużo pytań pomocniczych	
--	--	-------------	--	--	------------------------------	--

6. Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> • mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> • niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> • wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie) 	<ul style="list-style-type: none"> • starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania • przejawia postawę apostołską 	<ul style="list-style-type: none"> • niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Szukam prawdy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, • uzasadnia, że budowanie własnego życia wymaga długofalowej pracy nad sobą, • wymienia, co jest dla niego ważne, • podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, • wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, • wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, • podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem, • prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni, • podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra, jest miłość Jezusa, • wymienia rzeczy ostateczne człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, • uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja), • formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga, • wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, • określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu, • uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności, • podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, • definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem, • podaje definicję piekła i nieba oraz wyjaśnia, czym są, • wyjaśnia, dlaczego Bóg pozwala żyć obok siebie ludziom dobrym i złym, • wyjaśnia, na czym będzie polegał sąd ostateczny i szczegółowy. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przypowieść o domu na skale, • wyjaśnia znaczenie porównań: dom, kopanie fundamentu, skała, ziemia, powódź, • podaje przykłady przewodników, którzy pomagają odróżnić wartości od pseudowartości, • uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów, • wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa, • omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości, • charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia), • charakteryzuje życie człowieka jako ciągle poszukiwanie Boga, • opowiada przypowieści o chwaście i o sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje pseudowartości proponowane przez współczesny świat, • interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, • interpretuje biblijną perykopę o uzdrowieniu paralityka (Mt 9,1-8), • uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy. • interpretuje biblijną perykopę o Zacheuszu (Łk 19,1-10), • uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać. • podaje, czego symbolem jest siewca, ziarno, chwast, żniwo, połów i sieć. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje argumenty, że pseudonaukowe przepowiednie i zapowiedzi końca świata są sprzeczne z chrześcijaństwem

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, • wyjaśnia, czym jest Pismo Święte, • potrafi odróżnić w zapisie księgę, rozdział, werset, • odszukuje w Piśmie Świętym wskazany fragment, • podaje prawdę, że biblijna nauka o stworzeniu nie przeczy teorii ewolucji, • podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, • określa, że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, • prezentuje swoje drzewo rodowe, • podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, • wymienia zadania aniołów, • podaje prawdę, że przyczyną grzechu pierwszych rodziców było nieposłuszeństwo, • wyjaśnia, na czym polega wolna wola, • wymienia konsekwencje grzechu, • podaje, że drogą powrotu do przyjaźni Boga i ludzi jest przeproszenie, • prezentuje biblijne opowiadanie o potopie (Rdz 6,5-9.17), • mówi z pamięci prawdę wiary o Bożej sprawiedliwości, • wskazuje owoce sakramentu pokuty i pojednania. 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że czytając Pismo Święte, możemy doświadczyć spotkania z Bogiem, • wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu oraz podaje ich skróty i sposób ich zapisu, • rozróżnia wybrane rodzaje i gatunki literackie w Biblii, • omawia, co to znaczy „stworzyć”, „tworzyć”, • wymienia zadania, jakie Bóg przekazał człowiekowi, • wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest jego podobieństwo do Boga, • wyjaśnia pojęcia: „anioł”, „zbuntowany anioł”, szatan, • podaje i omawia sytuacje, w których zwracamy się do aniołów o pomoc, • charakteryzuje istotę grzechu pierworodnego, • wymienia i omawia skutki grzechu pierworodnego w życiu człowieka, • na podstawie tekstu biblijnego uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń między ludźmi, • wymienia grzechy przeciw pierwszemu przykazaniu (ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm). • wyjaśnia, dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu, • uzasadnia potrzebę troski o swoją rodzinę, • podaje prawdę, że Bóg sprzeciwia się ludzkiej pysze. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: objawienie, natchnienie biblijne, • podaje przykłady znanych ludzi oraz biblijnych bohaterów, którzy spotkali się z Bogiem, • uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego i wyjaśniania jego tekstów, • omawia założenia teorii ewolucji, • podaje przykłady niewłaściwej interpretacji tekstu o stworzeniu świata, • wyjaśnia, na czym polegał bunt aniołów wobec Boga, • interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, • wyjaśnia wybrane symbole w biblijnym opisie grzechu pierworodnego i Protoewangelii, • opisuje sposób działania szatana (węża), • wyjaśnia, że grzechy główne są źródłem innych grzechów. • wskazuje biblijne podstawy sakramentu pokuty, • uzasadnia, dlaczego należy systematycznie przystępować do sakramentu pokuty, • wyjaśnia, co znaczy być człowiekiem prawym, • określa, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów, • uzasadnia, że potrzebujemy łaski Bożej, by żyć i pracować w jedności z innymi ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy wybranych gatunków literackich (teksty mądrościowe i opisujące działanie Boga), • podaje przykłady tekstów biblijnych, które można rozumieć dosłownie i jako pouczające opowiadania, • wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, • interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i o obietnicy zbawienia, • interpretuje biblijne opowiadanie o Kainie i Abelu, • wyjaśnia teksty liturgiczne odnoszące się do sakramentu pokuty, • wyjaśnia symbolikę wieży Babel, • wyjaśnia pojęcia: ateizm, niewiara, zwątpienie, agnostycyzm, • uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty biblijne mówiące o stworzeniu świata, • wyjaśnia relacje między biblijną nauką o stworzeniu a osiągnięciami nauk przyrodniczych • omawia stanowisko Kościoła na temat teorii pochodzenia człowieka od małpy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia: Patriarchowie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie „patriarcha”, • podaje prawdę, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy, • podaje, że Izaak był umiłowanym synem Abrahama, • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze, • podaje fakt, że synowie Jakuba dali początek dwunastu pokoleniom narodu Izraela, • podaje przykłady trudnych sytuacji, z których Bóg wyprowadził dobro, • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, • podaje prawdę, że Izraelici w niewoli prosili Boga o pomoc, • wymienia zjawiska, którymi posłużył się Bóg, karząc Egipcjan, • podaje prawdę, że krew baranka uratowała Izraelitów przed śmiercią, • podaje prawdę, że Jezus jest prawdziwym Barankiem Paschalnym, • podaje prawdę, że śmierć Izraelitów spowodowana przez jadowite węże była karą za grzech niewierności, • podaje, kiedy i w jaki sposób oddajemy cześć krzyżowi, • podaje przykłady doświadczenia opieki Boga w sferze materialnej i duchowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że od Abrahama wziął początek naród wybrany, • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19), • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby, • definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty Boskie i kardynalne, • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia, • uzasadnia, że cnoty kształtują charakter człowieka, • opowiada o sprzedaniu Józefa (syna Jakuba) przez jego braci, • omawia powody osiedlania się Izraelitów w Egipcie, • opowiada o powołaniu Mojżesza, • opowiada o interwencji Boga podczas przejścia przez Morze Czerwone, • wyjaśnia słowa kapłana: „Oto Baranek Boży...” oraz słowa modlitwy: „Baranku Boży...”, • uzasadnia, że krew Jezusa ratuje Jego wyznawców przed śmiercią wieczną. • formułuje modlitwę dziękczynną za Bożą opiekę i dar Eucharystii, • definiuje pojęcia: przymierze, dekalog, • uzasadnia, że przesłanie przykazań Bożych jest ponadczasowe. • opowiada o powołaniu Gedeona oraz formowaniu jego armii, • charakteryzuje postawę Gedeona wobec Boga, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących”, • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia, • wymienia owoce heroiczej wiary Abrahama, • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą, • charakteryzuje rolę Józefa na dworze faraona, • wyjaśnia, dlaczego Izraelici w Egipcie stali się niewolnikami, • uzasadnia, że antysemityzm jest grzechem. • wyjaśnia pojęcie „Pascha” oraz na czym polegała Pascha Izraelitów, • charakteryzuje zniewolenia współczesnego człowieka, • opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, • omawia symbolikę węża miedzianego umieszczonego na palu, • wyjaśnia słowa wstępu do Dekalogu, • opowiada o odnowieniu przymierza przez naród wybrany z inicjatywy Jozuego, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że Izrael jest nadal narodem wybranym, • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu, • uzasadnia, dlaczego warto ufać Bogu w trudnych sytuacjach, • podaje przykłady prześladowania wobec Izraelitów w Egipcie oraz antysemityzmu • wobec współczesnych wyznawców judaizmu, • opisuje reakcję Izraelitów na trudy wędrówki przez pustynię, • uzasadnia, że woda ze skały i manna, wąż miedziany były znakiem troski Boga o naród wybrany, • uzasadnia, że manna z nieba jest zapowiedzią Eucharystii, • wyjaśnia, na czym polegały zobowiązania Boga i Izraelitów w przymierzu, • wyjaśnia, dlaczego tablice z Dekalogiem nazwane są tablicami Świadectwa, • charakteryzuje Boże kryteria wyboru ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe, • omawia rolę Mojżesza i Jozuego jako mediatora między Bogiem a narodem, • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
III. Historia zbawienia	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przymierzu na górze Synaj, podaje, kim byli Madianici, określa, że Samson był jednym z sędziów i walczył z Filistynami, wymienia źródła duchowej mocy człowieka, wymienia, do czego Bóg nas powołuje. 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że każdy ma jakieś zadanie wyznaczone mu przez Boga, podaje przykłady „duchowych mocarzy”, uzasadnia, że Bóg udziela nam swej mocy do walki ze złem, określa, czym jest powołanie, opowiada o powołaniu Samuela (1 Sm 3,1-19). 	<ul style="list-style-type: none"> określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by wyzwolić ich z ucisku nieprzyjaciół, wyjaśnia związek niezwyklej mocy Samsona ze słubami złożonymi Bogu, wyjaśnia, co to był przybytek Pański. 	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść opowiadania o Samsonie (Sdz 13–16), charakteryzuje postawę Samuela wobec zadań wyznaczonych mu przez Boga. 	

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach: chrzest, Eucharystia	<ul style="list-style-type: none"> mówi z pamięci formułę udzielania chrztu, podaje datę swojego chrztu, potrafi zademonstrować sposób udzielenia chrztu w nagłym wypadku. wymienia główne części Mszy Świętej, podaje przykłady ludzi, dla których uczestnictwo w Eucharystii było największą wartością, wymienia elementy liturgii słowa, układa wezwania modlitwy wiernych. wymienia elementy liturgii eucharystycznej, podaje, że są cztery modlitwy eucharystyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, czym jest sakrament chrztu świętego, uzasadnia, że uczestnicząc w liturgii spotykamy Chrystusa zmartwychwstałego, omawia elementy liturgii słowa, uzasadnia, że czytane i rozważane podczas liturgii teksty biblijne są kierowanym do nas słowem Boga, omawia elementy liturgii eucharystycznej, mówi z pamięci słowa konsekracji, wykazuje, że Msza Święta jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, omawia treść przypowieści o dwóch synach (Mt 21,28-32), 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia obrzędy wyjaśniające chrzest, definiuje pojęcie liturgii Kościoła, wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, charakteryzuje działanie Boga i człowieka w liturgii, charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, omawia, co zawiera i do czego służy lekcjonarz, wymienia za kogo i z kim modlimy się w drugiej modlitwie eucharystycznej, wyjaśnia treść czterech aklamacji, 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu, wyjaśnia, na czym polega udział w misji kapłańskiej, prorockiej i królewskiej, omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, wyjaśnia, dlaczego kapłan wypowiada słowa modlitwy w liczbie mnogiej, 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty liturgiczne odnoszące się do chrztu, omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, rozpoznaje i wyjaśnia chrześcijańską wartość wybranych sakramentaliów.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Spotkanie z Jezusem w sakramentach	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podstawowe postawy, znaki i symbole liturgiczne, uzasadnia, że postawa zewnętrzna powinna wyrażać wewnętrzną więź z Bogiem. wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich. 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje wybrane znaki, symbole i postawy liturgiczne do odpowiednich momentów Mszy Świętej, podaje prawdę, że pozdrowienia chrześcijańskie powstały jako wyraz wiary, wyjaśnia, dlaczego pozdrowienie chrześcijańskie łączy się z życzeniem Bożego błogosławieństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przyjmowanie Komunii Świętej jako przejaw głębokiej zażyłości z Jezusem, wyjaśnia, czym są sakramentalia, uzasadnia, że przyjmowanie sakramentaliów wynika z miłości do Boga, podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich. 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje znaki, symbole liturgiczne oraz postawy występujące podczas liturgii, uzasadnia, że do życia prawdziwie chrześcijańskiego konieczna jest stała więź z Chrystusem, uzasadnia, że pozdrowienia chrześcijańskie są wyrazem szacunku wobec pozdrawianej osoby oraz przekonani religijnych. 	<ul style="list-style-type: none">

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. Moja codzienność	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, za kogo jest odpowiedzialny teraz i w przyszłości, • wymienia osoby, które mogą mu pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji, • omawia, czym są przykazania, • wymienia obowiązki wobec Boga wynikające z Bożych przykazań, • podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi (Rdz 2,18), • wymienia kręgi relacji z innymi (rodzina, przyjaciele, koledzy, obcy), • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w szkole i rodzinie, • wymienia swoje najważniejsze obowiązki, • wymienia, co pomaga, a co przeszkadza w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, • określa, co to jest wolontariat. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje kryteria, według których chce kształtować swoje życie, • uzasadnia, dlaczego jego obecny rozwój ma wpływ na jego przyszłość, • definiuje pojęcie „prawo Boże”, • podaje przykłady wykroczeń przeciw wierze i Bożej czci (błuznierstwo, nieuczciwość, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo), • podaje zasady, na których opierają się relacje międzyludzkie, • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów, • podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wytężonej pracy, • uzasadnia potrzebę pracowitości dla rozwoju zarówno osób wybitnych, jak i przeciętnych, • wymienia zalety kontaktowania się ludzi przy pomocy mediów i bez ich pośrednictwa, • wymienia rodzaje pracy wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje konsekwencje swoich działań w chwili obecnej, dorosłym życiu oraz w wieczności, • uzasadnia wartość i potrzebę oddawania czci Bogu, • charakteryzuje różnice w relacjach między osobami bliskimi i obcymi, • wyjaśnia, dlaczego konsekwencją samotności może być niechęć do życia, • omawia sposoby zapobiegania konfliktom, • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych, • uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych mu przez Boga, • wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, • uzasadnia, że tylko właściwe korzystanie z osiągnięć techniki pozwala zaoszczędzić czas, • charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje perykopę biblijną o bogaczu i Łazarzu (Łk 16,19-31), • charakteryzuje konsekwencje wykroczeń przeciw przykazaniom I–III. • interpretuje przypowieść o nielitościwym dłużniku, • interpretuje przypowieść o talentach, • uzasadnia, dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą, przebywaniem z innymi i odpoczynkiem, • wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,34-35). 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VI. Dzieje Kościoła	<ul style="list-style-type: none"> wymienia męczenników, o których jest mowa w Dziejach Apostolskich i w późniejszych źródłach historycznych, podaje przykłady współczesnych areopagów. wyjaśnia pojęcie „misjonarz”, definiuje pojęcia: monastycyzm, reguła zakonna, benedyktyni, prezentuje koleje życia św. Benedykta z Nursji, uzasadnia wybór św. Benedykta na głównego patrona Europy, wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich, prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha, uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego. podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, podaje fakty z życia św. Jadwigi, podaje datę wspomnienia liturgicznego św. Jadwigi. 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój chrześcijaństwa w warunkach prześladowań, podaje przykłady zetknięcia się św. Pawła z kulturą grecką i rzymską, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, podaje w zarysie kolejność chrystianizacji poszczególnych ludów i terytoriów Europy, omawia zakonne życie benedyktynów, wyjaśnia zaangażowanie chrześcijan w tworzenie kultury, podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha, wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów, podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława, uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski. 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie (np. Asi Bibi), charakteryzuje postawę chrześcijan-męczenników (I–IV w.), charakteryzuje postawę św. Pawła wobec przejawów kultury greckiej i rzymskiej, opisuje przemiany cywilizacyjne związane z wprowadzeniem chrześcijaństwa, podaje znaczenie sentencji „Ora et labora”, omawia wpływ benedyktynów na rozwój cywilizacji i kultury europejskiej, przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I, charakteryzuje konflikt pomiędzy bp. Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym, wymienia św. Jadwigi zasługi dla chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny niechęci Żydów do chrześcijan w I w., definiuje pojęcie inkulturacji, uzasadnia wartość chrześcijańskich zasad w kształtowaniu się i rozwoju europejskich społeczeństw, charakteryzuje benedyktyńską regułę zakonną, ukazując jej aktualność dla współczesnego człowieka, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju, charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega męczeństwo ducha (białe męczeństwo), omawia problemy związane z inkulturacją chrześcijaństwa w pierwszych wiekach, wyjaśnia, na czym polega misyjna natura Kościoła.

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. Przewodnicy w drodze do szczęścia	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przejawem Bożej opatrności, • układa modlitwę do Anioła Stróża, • wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, • podaje datę, kiedy Kościół oddaje cześć św. Stanisławowi, • wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Faustyny, • wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, • wymienia polskie symbole narodowe, • podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, • podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania „Apelu jasnogórskiego”, • mówi (śpiewa) z pamięci „Apel jasnogórski” 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę liturgicznego wspomnienia Aniołów Stróżów, • definiuje pojęcia: święty, patron, • określa, w czym się przejawia Boże miłosierdzie, • charakteryzuje rolę św. Faustyny w szerzeniu czci Bożego miłosierdzia, • układa własną modlitwę do Jezusa Miłosiernego, • definiuje pojęcie „ojczyzna”, • uzasadnia, że każdy jest odpowiedzialny za pokój na świecie, • potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stację transmitującą „Apel jasnogórski”. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę Anioła Stróża w życiu człowieka, • wykazuje związek fragmentu Mdr 4,7.9-10.13-15 z życiem św. Stanisława, • uzasadnia, dlaczego św. Stanisław Kostka został wybrany na patrona dzieci i młodzieży, • podaje przykłady sytuacji, w których potrzebujemy miłosierdzia ze strony Boga i ludzi, • wymienia wartości płynące z przynależności do państwa polskiego, • uzasadnia słuszność walki o dobro Ojczyzny, • wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków. 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, • potrafi ocenić, co nam pomaga, a co przeszkadza w osiągnięciu świętości, • interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, • uzasadnia, że służba Bogu jest służbą Ojczyźnie, • omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, • uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie „Apelu jasnogórskiego”. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między objawieniem Bożym a objawieniami prywatnymi, • wyjaśnia znaczenie misji pokojowych.

SEMESTR I I II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VIII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> • mówi z pamięci części i tajemnice różańca, • podaje datę wspomnienia Matki Bożej Różańcowej, • podaje prawdę, że grzebanie umarłych jest uczynkiem miłosierdzia i chrześcijańskim obowiązkiem, • wskazuje, że modlitwa za zmarłych jest pomocą duszom oczekującym w czyśćcu, • wymienia okresy w roku liturgicznym i obowiązujące święta kościelne, • opowiada, jak Kościół oddaje cześć świętym wspomnianym w roku liturgicznym, • opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, • śpiewa kolędy, • wymienia tradycje związane uroczystością Objawienia Pańskiego, • wymienia symbole paschalne, • podaje przykłady spotkań z Chrystusem po Jego zmartwychwstaniu, • uzasadnia potrzebę liturgicznych spotkań z Chrystusem. • podaje prawdę, że podczas chrztu Jezusa zstąpił na Niego Duch Święty pod postacią gołębiczy, • podaje prawdę, że Duch Święty zstąpił na apostołów w Wieczerniku w dniu Pięćdziesiątnicy. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że odmawiając różaniec, zwracamy się do Boga za pośrednictwem Maryi, • uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i troskę o ich groby, • wyjaśnia, dlaczego na grobach stawia się krzyże, • podaje definicję roku liturgicznego, • przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego, • wymienia chrześcijańskie tradycje związane ze świętami Bożego Narodzenia, • opowiada biblijną historię o mędracach ze Wschodu, • podaje datę uroczystości Objawienia Pańskiego, • podaje tytuły kolęd związanych z mędracami ze Wschodu, • układa modlitwę związaną z odpieraniem pokus. • wyjaśnia znaczenie symboli paschalnych, • podaje znaczenie słowa „rezurekcja”, • wyjaśnia, dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, • wskazuje wydarzenia paschalne na schemacie roku liturgicznego, • wymienia znaki towarzyszące zesłaniu Ducha Świętego na apostołów. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, • uzasadnia, że w tajemnicach różańca rozważamy wydarzenia z życia Pana Jezusa i Jego Matki, • wyjaśnia, że Bóg przez konkretne wydarzenia w dziejach świata i konkretnych ludzi prowadzi nas do zbawienia, • uzasadnia wartość chrześcijańskich tradycji związanych ze świętami Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że tradycja pomaga we właściwym przeżywaniu prawd wiary, • wyjaśnia symbolikę darów złożonych przez mędrców, • wyjaśnia, dlaczego przyście Jezusa na ziemię ma znaczenie dla całej ludzkości, • omawia treść perykopy o kuszeniu Jezusa, • wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, • uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, • omawia liturgię Wigilii Paschalnej, • omawia teksty biblijne i pozabiblijne o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa, • charakteryzuje znaczenie spotkań ze Zmartwychwstałym dla umocnienia wiary Jego uczniów, • podaje prawdę, że w sakramencie bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia historię różańca, • uzasadnia, że modlitwa za zmarłych jest przejawem wiary w życie wieczne oraz wyrazem nadziei, która się spełni przy spotkaniu w niebie, • wyjaśnia przesłanie prefacji o zmarłych, • wyjaśnia, dlaczego w każdym roku liturgicznym powtarzamy uobecnianie w liturgii wydarzeń zbawczych, • wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, • uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, • wyjaśnia zadania Jezusa-Mesjasza, • charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, • opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa (J 20,1-8), • interpretuje wymowę symboli Ducha Świętego, • wyjaśnia znaczenie znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność kółek różańcowych, • podaje, że rok liturgiczny przebiega według cyklu A, B, C, • omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna, • omawia działalność Papieskiego Dzieła Misyjnego Dzieci, • podaje przykłady współczesnego konsumpcjonizmu

SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

według podręcznika „Błogosławieni, którzy szukają Jezusa”
zgodnego z programem nauczania „Kim jestem jako człowiek, kim chcę być jako chrześcijanin” nr AZ-3-01/13

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- g) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- h) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- ◆ opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- ◆ uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- j) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- k) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- l) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- j) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- k) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- l) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,

c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza) 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość cytatów z lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> skojarzenia z treścią cytatu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie tematy zapisy prace domowe staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie tematy i notatki prace domowe 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> zeszyt czytelny braki notatek, prac domowych (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak zeszytu
3. Prace domowe	<ul style="list-style-type: none"> staranne wykonanie treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach dużo własnej inwencji twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> merytorycznie zgodne z omawianym na lekcji materiałem staranne czytelne rzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> wskazują na zrozumienie tematu niezbyt twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> powiązane z tematem niestaranne 	<ul style="list-style-type: none"> widać próby wykonania pracy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> praca nie na temat brak rzeczowości w pracy brak pracy
4. Testy i sprawdziany	<ul style="list-style-type: none"> wszystkie polecenia wykonane poprawnie rozwiązane też zadanie dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> 75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) 75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe) 	<ul style="list-style-type: none"> 75% zadań podstawowych 50% wymagań rozszerzających 	<ul style="list-style-type: none"> 75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji) 	<ul style="list-style-type: none"> 50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych 	<ul style="list-style-type: none"> poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie uzupełnione wiedzą spoza programu wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

		• uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji • korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie	• uczeń zawsze przygotowany do lekcji • często zgłasza się do odpowiedzi • wypowiada się poprawnie	• stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy	• mało aktywny na lekcjach	• niechętny udział w lekcji	• lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary
6. Aktywność		• wiele razy pomaga w różnych pracach • pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, dużo własnej inicjatywy • aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) • reprezentuje szkołę (parafię) w konkursie przedmiotowym (olimpiadzie)	• starannie wykonuje powierzone przez katechetę zadania • przejawia postawę apostołską	• niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie • uczestniczy w rekolekcjach szkolnych			
7. Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne							

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

Semestr I

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Otwarcie na Bożą miłość	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, co jest dla niego ważne podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu omawia prawdę, że grzech jest przeszkodą w poznaniu i akceptacji prawdy o sobie i o Bożej miłości określa, jaki ideał siebie chciałby osiągnąć, który będzie podobał się Panu Bogu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega miłość bezwarunkowa uzasadnia, że poszukiwanie Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość (jak Maryja) interpretuje biblijną perykopę uzdrowieniu paralytyka (Mt 9,1-8) określa, w jaki sposób oddaje Jezusowi swoje grzechy interpretuje biblijną perykopę o 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje własną modlitwę dziękczynną za miłość okazywaną przez Boga podaje, w jaki sposób otwiera się na bezwarunkową miłość Boga i ją przyjmuje uzasadnia, że o własnych siłach człowiek nie jest w stanie wyzwolić się z grzechu i potrzebuje Bożej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> daje świadectwo, o, w jaki sposób troszczy się o „sprawy Boże” w swoim życiu

	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego relacje z otoczeniem prezentuje treść perykopy o dwunastoletnim Jezusie w świątyni definiuje modlitwę jako spotkanie i dialog z Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, w jaki sposób zaprasza Jezusa do swego życia podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina opowiada, w jaki sposób szuka Jezusa, identyfikując się z Maryją lub Józefem 	<p>Zacheuszu (Łk 19,1-10)</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że warto poszukiwać Jezusa pomimo swojej grzeszności wymienia formy i rodzaje modlitw i podaje przykłady charakteryzuje życie człowieka jako ciągłe poszukiwanie Boga 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje konsekwencje zaproszenia Jezusa do swego serca (życia) podaje, w jaki sposób dba o dobre relacje z rodziną i w grupie koleżeńskiej uzasadnia, dlaczego Boga (Jezusa) trzeba nieustannie szukać 	
II. Przyjaźń	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożądlivość podaje przyczyny konfliktu króla Saula z Dawidem wylicza cechy prawdziwej przyjaźni wymienia cechy charakteryzujące przyjacielskie relacje podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami określa, co to jest wolontariat wymienia rodzaje pracy wolontariatu definiuje, czym są uzależnienia wylicza różne formy uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, zakupy) określa szkodliwość narkotyków wymienia pozytywne i negatywne strony kontaktu przez Internet wskazuje, jak chronić swoją godność i prywatność w sieci określa, jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje (wymienia) różnice psychiczne między mężczyzną i kobietą podaje przykłady sytuacji, kiedy przyjaźń jest poddana próbie określa, w jaki sposób chce budować relacje przyjacielskie podaje przykłady działań (zachowań) budujących wzajemne zaufanie wyraża szacunek wobec rodziców (opiekunów) wskazuje sposoby włączenia się w wolontariat w swojej miejscowości lub okolicy podaje, w jaki sposób szuka grupy, z którą chce pomagać innym wyraża dezaprobatę wobec wszelkiego rodzaju uzależnień podaje, w jaki sposób i kto może pomóc ludziom uzależnionym podaje zasady właściwego korzystania z Internetu wskazuje pozytywne sposoby rozwiązywania problemów, które spotyka w życiu wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli 	<ul style="list-style-type: none"> omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta charakteryzuje życie zniewolone pożądlivością i postawę czystego serca opowiada historię relacji Dawida z królem Saulem charakteryzuje przyjaźń Dawida i Jonatana uzasadnia konieczność okazywania czci rodzicom uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców charakteryzuje owoce zaangażowania się w wolontariat wyjaśnia, na czym polegają poszczególne uzależnienia charakteryzuje skutki uzależnienia podaje, w jaki sposób może wspierać kolegów, którzy mieli kontakt z narkotykami charakteryzuje różnice między światem wirtualnym a realnym określa postawę zdrowego dystansu wobec świata wirtualnego charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga 	<ul style="list-style-type: none"> właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach określa działania, jakie podejmuje w zakresie wychowania siebie do czystości wyjaśnia, na czym polegają dobre relacje rówieśnicze określa, jakie działania ukierunkowane na dobro planuje podjąć z wspólnie rówieśnikami formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców wyjaśnia słowa Jezusa „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” referuje, w jaki sposób uwrażliwia innych na problem narkomanii argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych uzasadnia, dlaczego mamy się troszczyć o własne życie 	<ul style="list-style-type: none"> nawiązuje przyjacielskie relacje z innymi ludźmi: wolontariuszami i potrzebującymi pomocy i referuje swe działania wobec klasy

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że problemy są nieodłączną częścią życia człowieka 	<p>samobójcze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa, w jaki sposób szanuje swoje życie i troszczy się o swój rozwój 	
III. Bóg Ojciec	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje pojęcie wiary • wymienia główne prawdy wiary • definiuje pojęcie „Biblia” • wymienia inne nazwy Biblii • omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem) • potrafi odszukać wskazany fragment biblijny • podaje, w jakich językach napisano Biblię • podaje definicję modlitwy • wymienia rodzaje modlitw • wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia • określa miejsce Abrahama w historii zbawienia • podaje, że wiara jest darem Boga i wymienia jej cechy • podaje, że Izaak był synem Abrahama • omawia tekst biblijny o ofierze Abrahama (Rdz 22,1-19) • omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael • omawia sytuację Izraelitów w Egipcie i rolę Mojżesza w ich wyjściu z niewoli • wymienia dokonania Jozuego • wskazuje proroka Daniela jako wzór wytrwałości w wierze • wskazuje proroka Eliasza jako 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia prawdę, że u podstaw wiary jest przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią • omawia własne sposoby umacniania swej wiary • wymienia autorów Biblii i etapy jej powstawania • określa, co to jest kanon Pisma Świętego • określa, czym jest Tradycja Kościoła • wymienia niektóre gatunki literackie, jakimi posługuje się Biblia • wymienia najbardziej znane tłumaczenia Biblii • podaje przykłady modlących się postaci biblijnych • potrafi wykorzystać Pismo Święte w modlitwie osobistej • określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, zaznaczając je na osi czasu • omawia, że Bóg jest wierny swoim obietnicom i chce stale przebywać w naszym życiu • wymienia owoce heroicznej wiary Abrahama • podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi przemienić się na lepsze • określa sytuacje współczesnych zniewoleń człowieka • podaje cechy dobrego przewodnika 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary • rozróżnia wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną) • wyjaśnia, na czym polega natchnienie Biblii • wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem • przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego • potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki • wskazuje w Piśmie Świętym miejsca, gdzie występują poszczególne typy modlitw • charakteryzuje relacje Bóg-człowiek (na przykładzie postaci ze Starego Testamentu oraz współczesnych ludzi) • charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia, dlaczego nazywamy go „ojcem wierzących” • omawia, w jaki sposób pogłębia swoją wiarę • wyjaśnia sens próby wiary Abrahama • charakteryzuje postawę Abrahama wobec Boga w sytuacji próby • wskazuje problemy, które powierza Bogu w ufnej modlitwie • wyjaśnia biblijne znaczenie zmiany imienia • uzasadnia konieczność samodyscypliny i pracy nad sobą 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że wiara jest wejściem w osobistą relację z Bogiem • charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją • podejmuje samodzielną lekturę Pisma Świętego i dzieli się swym doświadczeniem wobec klasy • uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych • wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe • prezentuje, jak modli się tekstami z Pisma Świętego • samodzielnie układa modlitwy i z zaangażowaniem modli się nimi • wyjaśnia, że wiara polega na wyjściu poza granicę tego, co jest dla człowieka logiczne i zrozumiałe • uzasadnia typiczne podobieństwo Izaaka do Jezusa • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy i błogosławieństwa w chwilach zmagania ze sobą • potrafi odnieść doświadczenie wiary Mojżesza do swoich życiowych planów i 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje, jakie wskazówki i dla własnego życia odkrywa w Piśmie Świętym

	<p>obrońcę wiary narodu wybranego w prawdziwego Boga (1 Krl 18,20-40)</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy • wymienia zadania Jeremiasza dane mu przez Boga • wymienia cechy dojrzałej wiary 	<p>(mentora)</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady współczesnych postaci godnych naśladowania • wymienia owoce i trudności trwania w wierze na przykładzie proroka Daniela i św. Piotra • podaje przykłady błędnych wyobrażeń o Bogu • określa praktyki przeciwne wierze w Boga (zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo, magia) • wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów • charakteryzuje konsekwencję Jeremiasza w głoszeniu Bożego słowa mimo porażek ze strony narodu • podaje, w jaki sposób dba o rozwój swojej wiary 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postawę Mojżesza względem Boga i ludu izraelskiego • uzasadnia potrzebę nadziei i zaufania Bogu w przewycięzaniu duchowych zniewoleń (złe przyzwyczajenia, nałogi) • charakteryzuje misję Jozuego • uzasadnia potrzebę posiadania doradcy w podejmowaniu dobrych decyzji • opowiada, co pomogło prorokowi Danielowi trwać nieugięty przy Bogu, • charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary proroka Daniela, św. Piotra i własnej • charakteryzuje religijność narodu wybranego w czasach Eliasza • uzasadnia, że Bóg jest prawdziwym Bogiem, który działa i wyzwala człowieka • omawia wątpliwości Jeremiasza wobec powołania go przez Boga (Jer 1,6-7) • opowiada dialog Jeremiasza z Bogiem (Jr 20) • uzasadnia, że człowiek wypowiadając przed Bogiem swoje wątpliwości, nawiązuje z Nim głębszą relację • omawia, w jaki sposób stara się podtrzymać i pogłębiać bliską relację z Chrystusem 	<p>oczekiwań</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, w jaki sposób naśladuje postawę Mojżesza we własnym życiu • wskazuje, w jakich sytuacjach stara się być dobrym przykładem dla innych • uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych • referuje, w jaki sposób szuka kompetentnych osób i odpowiedzi na rodzące się w nim pytania • wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu • właściwie ocenia rzeczywistość, nazywając złem, a dobro dobrem • wyjaśnia, że trudności w wierze są elementem procesu rozwoju wiary i mogą stać się pomocą w pogłębieniu relacji z Bogiem • wyjaśnia proces rozwoju wiary 	
VII. Wydarzenia zbawcze	<ul style="list-style-type: none"> • określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony, kanonizacja i beatyfikacja • podaje datę świąt Bożego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych • wyjaśnia, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa (Mk 8,34-35) 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem • zna swojego patrona, patrona parafii i Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady sytuacji, gdy stara się żyć duchem Ewangelii na co dzień • omawia, w jaki sposób realizuje powszechne 	<ul style="list-style-type: none"> • w miarę możliwości i angażuje się w przygotowanie

(tematy 56-58)	<p>Narodzenia i jej genezę</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje teksty biblijne mówiące o Bożym Narodzeniu opowiada o pokłonie Mędrców (Mt 2,1-12) wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaki i obrzędy wigilijne wymienia osoby, dla których może być „gwiazdą” prowadzącą do Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia wyjaśnia znaczenie znaków i obrzędów wigilijnych opisuje rolę gwiazdy w dotarciu Mędrców do Betlejem wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B robionego kredą na drzwiach domów (<i>Christus mansionem benedicat</i>) 	<p>powołanie do świętości w swoim życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia określa, w jaki sposób wyraża radość i dziękczynienie Bogu za przyjście Zbawiciela opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta 	<p>Orszaku Trzech Króli i bierze w nim udział</p>
-----------------------	--	---	--	--	---

SEMESTR II

DZIAŁ	OCENA				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
IV. Kościół domowy	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie Kościoła domowego wymienia praktyki religijne chrześcijanina podaje przykłady modlitw z wczesnego dzieciństwa oraz teksty, którymi modli się obecnie określa, że obowiązkiem rodziny jest zapewnienie troskliwej opieki, również duchowej, nad chorymi i starszymi jej członkami wymienia okresy roku liturgicznego wymienia święta nakazane przez Kościół i podaje ich daty podaje, że świętowanie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy Kościoła domowego możliwe do realizacji we własnej rodzinie wymienia różnice w pojmowaniu Boga przez małe dziecko i gimnazjalistę wskazuje różnice między wychowaniem religijnym a świeckim określa wartość i sens cierpienia wymienia posługi (pielęgnacyjne, medyczne i duchowe) świadczone wobec osób chorych i starszych wymienia instytucje wspierające rodzinę w wypełnianiu jej obowiązku wobec osób chorych i starszych i wie, jak się z nimi skontaktować wymienia święta, które nie posiadają stałej daty uzasadnia przekonanie o potrzebie świętowania dni świątecznych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy omawia przeszkody, utrudniające religijne wychowanie charakteryzuje zmiany w modlitwie młodego człowieka charakteryzuje sposób życia człowieka o religijnym wychowaniu uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny układa modlitwę w intencji chorych charakteryzuje poszczególne okresy liturgiczne w oparciu o KKK interpretuje schemat roku liturgicznego przyporządkowuje poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania poszczególnych członków rodziny w realizowaniu idei Kościoła domowego charakteryzuje rozwój obrazu Boga od dzieciństwa do lat młodzieńczych uzasadnia wartość i potrzebę chrześcijańskiego wychowania potrafi wykonać podstawowe czynności pielęgnacyjne, udzielić pierwszej pomocy, wezwać pogotowie i kapłana omawia, w jaki sposób troszczy się o sferę duchową osób chorych i starszych w swojej rodzinie interpretuje wybrane teksty 	<ul style="list-style-type: none"> referuje, w jaki sposób podejmuje starania, by realizować w swej rodzinie ideę Kościoła domowego opowiada, jak angażuje się w działalność grup religijnych

	<p>niedzieli jest religijnym obowiązkiem chrześcijanina</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia okoliczności rodzinnych spotkań podaje daty najważniejszych rodzinnych uroczystości (rocznice, imieniny...) podaje treść i godzinę wspólnego odmawiania Apelu Jasnogórskiego wymienia modlitwy, których nauczył się w rodzinie podaje przykłady świadczenia o Chrystusie w ramach rodziny podaje, z jakich okazji ludzie przychodzą do kościoła wymienia ważne wydarzenia, które przeżywał w kościele 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy chrześcijańskiego świętowania niedzieli wymienia chrześcijańskie elementy świętowania (Msza Święta, wspólna modlitwa, obecność kapłana, rocznicowa pielgrzymka...) mówi (śpiewa) z pamięci Apel Jasnogórski podaje różne określenia modlitwy wymienia możliwości rodzinnego świadczenia o Chrystusie wobec innych ludzi daje świadectwo uczestnictwa w Mszach Świętych zamawianych przez rodzinę, przyjaciół, sąsiadów, klasę... 	<p>paraliturgetyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia przekonanie o potrzebie zachowania tradycji związanych z poszczególnymi okresami roku liturgicznego na podstawie wybranych tekstów biblijnych wyjaśnia, że niedziela jest dla chrześcijanina dniem świętym uzasadnia, że robienie zakupów w niedzielę jest naruszeniem Bożego przykazania uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków potrafi odnaleźć na odbiorniku radiowym stację transmitującą Apel Jasnogórski podaje przykłady rodzin, których świętość budowała się na wspólnej modlitwie na podstawie tekstów biblijnych i nauczania Kościoła uzasadnia konieczność apostolskiego zaangażowania chrześcijańskich rodzin interpretuje teksty biblijne, mówiące o Kościele jako „domu duchowym” charakteryzuje rolę Kościoła i znaczenie kościoła materialnego w życiu swojej rodziny 	<p>liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami</p> <ul style="list-style-type: none"> krytycznie ocenia przypadki naruszania prawa do niedzielnego odpoczynku podaje, w jaki sposób dba o chrześcijański wymiar świętowania niedzieli w ufniej modlitwie powierza Bogu swoich bliskich, szczególnie w dni, które są dla nich ważne uzasadnia wartość modlitewnej jedności w godzinie Apelu podaje, w jaki sposób zachęca bliskich do wspólnego odmawiania Apelu omawia propozycje zorganizowania wspólnej modlitwy w swojej rodzinie uzasadnia potrzebę więzi z kościołem parafialnym oraz troski o jego stan materialny i wystrój 	<p>na terenie swojej parafii oraz zachęca do tego rodziców i rodzeństw o</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywnie włącza się w przygotowanie uroczystości i okazjonalnych imprez na terenie kościoła (dekoracje, żłóbek, Grób Pański, ołtarze na Boże Ciało, festyny itp.)
V.	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest i jak się wyraża patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady naszych narodowych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wartości, dla których Polacy oddawali życie 	<ul style="list-style-type: none"> podaje, w jaki sposób wzmacnia poczucie polskości 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie

Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze wydarzenia z historii Polski, z których możemy być dumni podaje datę chrztu Mieszka I oraz imię jego żony wymienia pierwsze biskupstwa na ziemiach polskich prezentuje życie i działalność misyjną św. Wojciecha podaje fakty z życia św. Stanisława i datę jego śmierci relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejsze zjednoczenie kraju podaje fakty z życia św. Jadwigi Królowej podaje przykłady nietolerancji religijnej w szesnastowiecznej Europie wymienia różne wyznania w ówczesnej Polsce wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1516 r. omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, podaje przykłady męczeństwa za wiarę i Ojczyznę wymienia bohaterów, którzy uratowali Polskę i jej wiarę podaje fakty i wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia motywy osobiste i polityczne przyjęcia chrztu przez Mieszka I podaje datę liturgicznej uroczystości św. Wojciecha prezentuje postawę patriotyzmu i szacunku dla historii ojczystej podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława omawia, w jaki sposób stara się naśladować męstwo i bezkompromisowość św. Stanisława w walce ze złem wymienia zasługi św. Jadwigi dla chrześcijaństwa podaje datę jej wspomnienia liturgicznego podaje, w jaki sposób wyraża troskę o rozwój swojej wiary wymienia dokumenty dotyczące tolerancji religijnej w Polsce wyraża szacunek względem ludzi innych wyznań przejawia postawę tolerancji wobec wyznawców innej wiary podaje główne fakty z życia św. Andrzeja Boboli wymienia przyczyny prześladowania Kościoła unickiego podaje fakty z działalności Kościoła w czasach niewoli narodowej wymienia nazwiska księży zaangażowanych w walki narodowo-wyzwoleńcze oraz w działalność społeczno-kulturalną wyraża szacunek wobec tych, którzy poświęcili życie, abyśmy mogli żyć w wolnym kraju 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia religijną wartość miłości Ojczyzny wyjaśnia znaczenie chrztu Polski dla dalszych jej dziejów uzasadnia doniosłość zjazdu gnieźnieńskiego charakteryzuje konflikt pomiędzy biskupem Stanisławem a królem Bolesławem Śmiałym wyjaśnia rozbieżności w historycznych ocenach tego konfliktu charakteryzuje rolę królowej Jadwigi w krzewieniu wiary chrześcijańskiej ukazuje wartość tolerancji religijnej wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI-XVIII w. nazywano „azylem heretyków” opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a grekokatolickim określa stosunek duchowieństwa polskiego do walk narodowowyzwoleńczych charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej charakteryzuje postawę kard. Wyszyńskiego wobec Ojczyzny opisuje przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego charakteryzuje zasługi bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki wobec Ojczyzny charakteryzuje wartość kultu polskich świętych dla kształtowania 	<p>w codziennym życiu</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski i zjazdu w Gnieźnie dla budowania zjednoczonej Europy uzasadnia, dlaczego św. Stanisław należy do głównych patronów Polski podaje przykłady sytuacji, w których staje w obronie pokrzywdzonych podaje, w jaki sposób wyraża odpowiedzialność za szerzenie wiary charakteryzuje działania głównych postaci szerzących ideę tolerancji określa, w jaki sposób angażuje się w poznawanie i pogłębianie swojej wiary opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków (akcje rusyfikacyjne, dekrety carskie z 1839 r. i 1874 r., więzienie kapłanów, przymus do przechodzenia na prawosławie) podaje, w jaki sposób troszczy się o jedność w swoim środowisku układa modlitwę, w której dziękuje Bogu za dar wolności i przynależność do Kościoła uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę wyjaśnia, dlaczego bohaterowie mogą uratować 	<p>poszukuje źródeł dla lepszego zrozumienia wydarzeń sprzed tysiąca lat oraz ich znaczenia dla współczesności i referuje owoce swych poszukiwań</p> <ul style="list-style-type: none"> włącza się w przygotowanie religijnej oprawy ważnych wydarzeń rodzinnych, szkolnych, patriotycznych podaje, w jaki sposób angażuje się w szerzenie kultu polskich
-----------------	--	--	--	--	---

	<p>potwierdzające obecność Kościoła w życiu narodu</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze fakty z życia bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki, wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża szacunek dla ludzi walczących w obronie swej wiary i ojczyzny określa rolę, jaką Kościół odegrał w najnowszych dziejach Polski wyraża szacunek dla ofiary z życia złożonej za Chrystusa i rodaków określa formy kultu bł. Jana Pawła II i ks. Jerzego Popiełuszki podaje, w jaki sposób korzysta z ich orędownictwa u Boga i stara się naśladować ich cnoty podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych omawia znaczenie zwyczajów, obrzędów 	<p>osobistych i narodowych postaw Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że przywiązanie do chrześcijańskich tradycji pozwoliło Polakom przetrwać najtrudniejsze doświadczenia dziejowe 	<p>naród i jego wiarę</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, że chrześcijanin w każdym czasie jest wezwany do dawania świadectwa uzasadnia potrzebę duchowej więzi ze świętymi podaje, w jaki sposób dba o zachowanie w swojej rodzinie i klasie chrześcijańskich tradycji 	<p>świętych</p>
VI. Moja codzienność	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcie uczciwości podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia definiuje pojęcia: obmowa, oszczerstwo, krzywoprzysięstwo, wiarołomstwo określa, czym są uczucia wymienia najważniejsze uczucia podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki podaje przykłady autorytetów związanych z 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia, co można stracić przez nieuczciwość kieruje się uczciwością w relacjach z innymi podaje przykłady sytuacji, w których trzeba bronić prawdy i o nią walczyć, oraz ludzi, którzy zapłacili za taką postawę cenę wolności, a nawet życia określa, w jaki sposób stara się poznać świat własnych uczuć oraz jak pracuje nad ich rozwojem określa, czym różni się krytyka od krytykanctwa wymienia uznawane przez siebie autorytety wskazuje, dla kogo (i w jakich dziedzinach) sam może być autorytetem 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie u innych wskazuje okoliczności, gdzie ceniona jest uczciwość uzasadnia, dlaczego warto być uczciwym charakteryzuje relacje międzyludzkie (w rodzinie, szkole, grupie koleżeńskej) oparte na prawdzie uzasadnia religijną i społeczną wartość mówienia prawdy i dotrzymywania danego słowa charakteryzuje zmienność nastroju i uczuć jako prawidłowość związaną z wiekiem dojrzewania uzasadnia potrzebę uświadamiania sobie i rozpoznawania przeżywanych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego człowiek uczciwy zasługuje na szacunek analizuje wpływ nieuczciwości na życie religijne człowieka analizuje wpływ krzywoprzysięstwa i wiarołomstwa na życie religijne człowieka uzasadnia przekonanie, że Bóg jest po stronie tych, którzy mówią prawdę i nią żyją wyjaśnia, w jaki sposób przeżywane emocje mogą wpływać na nasze relacje i podejmowane przez nas decyzje 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sytuacje, w których stara się pokojowo rozwiązać konflikty rodzinne i koleżeńskie opowiada, w jaki sposób inspiruje rodzinę i kolegów do efektywne

	<p>pełnieniem jakiejś funkcji czy roli społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny konfliktów i sposoby zapobiegania im na podstawie Jk 3,13-18 • wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów występujących w środowisku szkolnym i rodzinnym • określa istotę prawdziwej wolności • definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska • podaje treść Bożych przykazań odnoszących się do sfery seksualnej człowieka • wymienia możliwości zagospodarowania wolnego czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady pozytywnego rozwiązywania konfliktów • podaje przykłady nadużywania wolności • podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu • wymienia najczęstsze problemy młodych ludzi związane z przeżywaniem własnej seksualności • wymienia cechy prawidłowego i nieprawidłowego wypoczynku 	<p>aktualnie uczuć</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę krytycznych wypowiedzi • charakteryzuje sposób wyrażania krytycznych uwag • uzasadnia konieczność uznawania określonych autorytetów • charakteryzuje powody krytyki i odrzucania autorytetów • wyjaśnia, na czym polega umiejętność słuchania innych • uzasadnia, że do właściwego korzystania z wolności potrzebna jest odpowiedzialność • wyjaśnia, czym samowola różni się od wolności • omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół • podaje przykłady sytuacji, gdy sprzeciwia się nietolerancji oraz tolerancji źle rozumianej • uzasadnia potrzebę panowania umysłu i woli nad budzącymi się uczuciami i zmysłami, • wyjaśnia, że nie wszystko, co przyjemne, jest dobre • wyjaśnia znaczenie czasu wolnego i dobrej jego organizacji dla ludzkiego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje sposoby radzenia sobie z problemem zmienności uczuć, by nie utrudniały one relacji z innymi ludźmi • zwracając innym uwagę, czyni to taktownie, z zachowaniem szacunku dla rozmówcy • z uwagą wysłuchuje i przyjmuje od innych słowa krytyki • formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet • podaje, w jaki sposób stara się być autorytetem dla innych • podaje przykłady sytuacji, gdy odpowiedzialnie korzysta z wolności • dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonnościom do złego) • uzasadnia, że wymagania chrześcijańskiej etyki seksualnej mają na celu prawidłowy rozwój człowieka, szczególnie w sferze emocjonalnej i duchowej • określa, w jaki sposób podejmuje pracę nad sobą w dziedzinie opanowania pożądlivości i kontroli swoich pragnień • podaje, w jaki sposób dba o dobrą organizację czasu wolnego w ciągu dnia 	<p>go zagospodarowania wolnych chwil</p>
--	---	--	---	---	--

<p>VII. Wydarzenia zbawcze (tematy 59-61)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawia, co to jest pokusa • podaje kryteria ważności sakramentu pokuty i pojednania oraz akty penitenta • określa, na czym polegał grzech pierworodny i wymienia jego skutki • definiuje pojęcie ewangelizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania • wymienia znaki i symbole liturgii paschalnej • wyjaśnia, że przez mękę, śmierć i zmartwychwstanie Pan Jezus pokonał grzech, szatana i śmierć • określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje perykopę o kuszeniu Pana Jezusa (Łk 4,1-13) • wyjaśnia, na czym polega właściwie przeprowadzony rachunek sumienia według kryteriów jakościowych i ilościowych • wyjaśnia, na czym polega dobre przygotowanie do spowiedzi • określa, w jaki sposób wynagradza za swoje grzechy Bogu i bliźniemu • uzasadnia, że przez swoje zmartwychwstanie Chrystus pokonał grzech pierworodny, ale w naszym życiu pozostały jego skutki • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego w swoim życiu • wyjaśnia, że od czasów Pięćdziesiątnicy Duch Święty umacnia Kościół w dziele ewangelizacji • omawia sposoby ewangelizacji w rodzinie (wspólna modlitwa, rozważanie Bożego słowa, rozmowa na temat związku życia z wiarą, udział rodziny w praktykach religijnych) 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje, w jaki sposób przygotowuje się do spowiedzi rekolekcyjnej • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy • określa, w jaki sposób wyraża wiarę w zmartwychwstanie Chrystusa • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice • podaje przykłady okoliczności, gdy rozmawia o sprawach wiary w swojej rodzinie 	
--	---	---	--	---	--